

לעננים). והוא אקשיר כל יומא ויומא לכלהו
בחדא, דמתברכאן פלהו על ידוי.

תא חזי, על כל חסד דעבד קדשא ברוך הוא
בישראל, קשיר עמהון ז' ענני יקירן,
וקשיר להו בכנסת ישראל, דהא עננא דילה
אתקשר בשיתא אחרנין. ובכלהו שבועה, אזלו
ישראל במדברא. מאי טעמא, בגין דכלהו
קשרא דמהימנותא ניהו ועל דא בספוטת תשובו
שבעת ימים. מאי קא מיירי. בגין דכתיב, (שיר
השירים ב) בצלו חמדתי וישבתי ופריו מתוק
לחפי. ובועי בר נש לאחזאה גרמיה, דיתייב
תחות צלא דמהימנותא.

תא חזי, כל אינון שגין דקאים אהרן, הוו
ישראל בצלא דמהימנותא, תחות אלין
עננין. בתר דמית אהרן, אסתלק עננא חד,
דהוא ימינא דכלא. וכד האי אסתלק, אסתלקו
כל שאר עמיה (כ"א עננין) ואתחזיאו כלהו
בגריעותא. והא אוקמוה, דכתיב, (במדבר כ) ויראו
כל העדה כי גוע אהרן. אל תקרי ויראו, אלא
וייראו. מיד וישמע הפנעני מלך ערד יושב
הנגב פי בא ישראל דרף האתרים. שמע
דאסתלקו אינון עננים, ומית תיירא רברבא
דכל אינון עננים אתקשרו ביה.

אמר רבי יצחק, הפנעני מלך ערד יושב הנגב
ודאי. וכד אתו אינון מאללין דשדר
משה, אמרו (במדבר י) עמלק יושב בארץ הנגב,
בגין לתברא לפייהו. דהא בעמלק אתבר
חיליהון בקדמיתא.

אמר רבי אבא, וישמע הפנעני, מאי קא מיירי
הכא. בתר דאסתלקו אינון עננים. אלא
כנען כתיב ביה, (בראשית ט) ויאמר ארור כנען
עבד עבדים יהיה לאחיו. הכא אוליפנא, מאן
דאפיק גרמיה מצלא דמהימנותא, אתחזי

(ראש לעננים), והוא נקשר כל יום
ויום לכלם כאחד, שכלם
מתברכים על ידו.

בא ראה, על כל חסד שעשה
הקדוש ברוך הוא עם ישראל,
קשר עמם שבועה עננים נכבדים,
וקשר אותם עם כנסת ישראל,
שהרי הענן שלה נקשר עם ששה
אחרים. ועם כל השבועה הלכו
ישראל במדבר. מה הטעם?
משום שכלם הם הקשר של
האמונה, ועל זה בספוטת תשובו
שבעת ימים. מה זה אומר?
משום שכתוב (שיר ב) בצלו חמדתי
וישבתי ופריו מתוק לחפי. וצריך
אדם להראות את עצמו שיושב

תחת צל האמונה.
בא ראה, כל אותן השנים שעמד
אהרן, היו ישראל בצל האמונה
תחת העננים הללו. אחר שמת
אהרן, הסתלק ענן אחד, שהוא
הימין של הכל. וכשהו הסתלק,
הסתלקו כל השאר עמו (עננים)
ונראו כלם בחסרון. והרי פרשוה,
שכתוב (במדבר כא) ויראו כל העדה
פי גוע אהרן. אל תקרי ויראו אלא
וייראו. מיד - וישמע הפנעני מלך
ערד יושב הנגב פי בא ישראל דרף
האתרים. שמע שהסתלקו אותם
העננים, ומת התיר הגדול שכל
אותם העננים נקשרו עמו.

אמר רבי יצחק, הפנעני מלך ערד
ישוב הנגב ודאי. וכשבאו אותם
מרגלים ששלח משה, אמרו (שם
א) עמלק יושב בארץ הנגב, כדי
לשבר את לבם, שהרי בעמלק
נשבר פחם בראשונה.

אמר רבי אבא, וישמע הפנעני,
מה זה אומר כאן אחר שהסתלקו
אותם העננים? אלא כנען
כתיב, ויאמר ארור כנען עבד
עבדים יהיה לאחיו. כאן למדנו,
מי שמוציא את עצמו מצל
האמונה, ראוי להיות עבד לעבדי